

Seminář: 1916 - válkou zahlceni

24.9.2026 - | Vojenský historický ústav Praha

Ani třetí rok světového zápasu, ještě zhoubnější než ten předchozí, nepřinesl na frontách zásadní rozhodnutí. Nadějná očekávání obou zneprátelených táborů se rozplynula v bubnové palbě úporných sebezničujících ofenzív. Válečné umění uvázlo v osidlech bezradnosti. Už ani řemeslu se nepodobalo vedení této války a stalo se skrz naskrz celostátním průmyslovým podnikem s bezohledným důrazem na efektivitu a maximální využití všech dostupných zdrojů. Zahlcenost válečnou realitou se stala všudypřítomnou a všechny aktéry nutila k tomu, aby z ní hledali cesty ven. A ti se po nich vydávali různými směry...

Příspěvky letošního semináře se věnují některým vybraným aspektům válečného roku 1916: od těžkostí se sháněním vojáků pod prapory v Rakousko-Uhersku, přes pokusy, jak zlomit vůli obyvatelstva prostřednictvím strategického bombardování, až k hospodářským aktivitám čs. zahraničního odboje v Rusku a také alternativnímu způsobu, jak se zapojit do boje, když vnější podmínky nepřejí.

Seminář se koná 6. října 2025 od 16:00 do 18:00 v budově Armádního muzea na Žižkově v konferenční místnosti č. 504.

Mgr. Tomáš Kykal (Vojenský historický ústav Praha) - Kde vzít vojáky? Doplnování vojska v Rakousko-Uhersku v roce 1916

Příspěvek nastíní dramatický vývoj personální situace rakousko-uherského vojska v průběhu roku 1916 a na základě dochovaných zápisů z diskusí představitelů vojenské správy a vrchního velitelství představí navrhované způsoby řešení i skutečně provedená opatření.

Mgr. Tomáš Jakl (Vojenský historický ústav Praha) - Nálety německých vzducholodí na Londýn za první světové války

Hrůzy strategického bombardování obytných čtvrtí jsou v obecném povědomí spojeny především s druhou světovou válkou. Nicméně první nálet německých vzducholodí zažil Londýn již 31. května 1915, v roce 1916 proběhly nálety s největším počtem vzducholodí a poslední německé vzducholodě se nad Londýnem objevily v noci z 19. na 20. října 1917. Od května 1917 Němci současně vysílali nad Londýn také těžké bombardéry, jejichž nálety pokračovaly až do 19. května 1918.

PhDr. Daniela Brádlarová, Ph.D. (Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.) - Rok 1916 - finanční a logistické zajištění čs. vojska v Rusku: dary, půjčky, Národní daň

Příspěvek se zaměří na rok 1916 z pohledu finančníků a hospodářů čs. vojska v Rusku. Akcentovány budou primárně finanční aktivity Svazu čs. vojska v Rusku. Nastíněn bude též zápas o budoucí ideové směřování čs. protihabsburského odboje v Rusku – Josef Dürich versus T. G. Masaryk.

Mgr. Petr Matějček (Vojenský historický ústav Praha) - Češi v Srbském dobrovolnickém sboru v Rusku a jejich nasazení v Oděse a Dobrudži v roce 1916

Formování srbských dobrovolnických jednotek z řad zajatců v Oděse mezi lety 1915–1916 představovalo pro stovky českých i slovenských dobrovolníků lákavou příležitost obejít zdlouhavý proces nutný pro přijetí do čs. jednotek na Rusi a bojovat proti Ústředním mocnostem v rámci

spojenecké srbské armády. Příspěvek přiblíží jejich osudy a válečné nasazení na rumunské frontě v Dobrudži, kde na podzim 1916 bojovala I. srbská dobrovolnická divize.

Zájemce o účast prosíme o registraci na e-mailu: rezervaceakce@vhu.cz. Počet míst je omezený.

<https://www.vhu.cz/seminar-1916-valkou-zahlceni>